

**SPRAWOZDANIE
z działalności
FABRYKI KOTŁÓW
RAFAKO S.A.**

**w
Raciborzu**

w 2008 roku

31 marca 2009 roku

Spis treści

	nr strony
Wstęp	1
Ważniejsze daty z historii powstania i zmian własnościowych Spółki:.....	2
I. Sytuacja gospodarcza i finansowa	3
1. Zewnętrzne i wewnętrzne czynniki istotne dla bieżących wyników finansowych oraz rozwoju RAFAKO S.A.....	3
2. Analiza podstawowych wielkości ekonomiczno – finansowych.....	4
2.1. Przychody ze sprzedaży i ich struktura	4
2.2. Dostawy i usługi kompletacyjne oraz zakupy materiałów do produkcji.....	6
2.3. Transakcje z podmiotami powiązanymi.....	7
2.4. Koszty działalności operacyjnej i ich struktura oraz wynik brutto na sprzedaży	7
2.5. Pozostałe przychody i koszty operacyjne, wynik na operacjach finansowych.....	7
2.6. Dochody i ich struktura	8
2.7. Rentowność i zwrot z kapitału własnego	8
2.8. Płynność finansowa.....	9
2.9. Stan zadłużenia.....	9
2.10. Informacje o zawartych i wypowiedzianych w danym roku obrotowym umowach dotyczących kredytów i pożyczek.....	10
2.11. Ocena wypłacalności.....	10
2.12. Struktura finansowania aktywów	11
2.13. Aktywa trwałe.....	11
2.14. Wysokość i struktura kapitału własnego	13
II. Ważniejsze zdarzenia związane z działalnością Spółki w 2008 roku, a także po jego zakończeniu, aż do dnia sporządzenia sprawozdania finansowego.....	13
1. W zakresie istotnych zamówień	13
2. W zakresie innych, istotnych zdarzeń (umów).....	14
3. Przedsięwzięcia z zakresu działalności rozwojowej i jakości	15
4. Przedsięwzięcia w zakresie komputeryzacji i zarządzania	15
5. Pozostałe informacje.....	15
III. Ważniejsze przedsięwzięcia planowane na rok 2009.....	16
1. Działalność rozwojowa i modernizacyjna	16
2. Działalność marketingowa.....	16
3. Prognozy działalności Spółki na rok 2009.....	17

Załączniki:

Nr 1	Zestawienie wskaźników za 2007 i 2008 rok
Nr 2	Bilans na 31 grudnia 2007 i 31 grudnia 2008 roku - struktura, zmiana stanów i dynamika.
Nr 3	Rachunek zysków i strat za 2007 i 2008 rok.
Nr 4	Struktura i dynamika wyniku brutto za 2007 i 2008 rok.
Nr 5	Struktura i dynamika kosztów rodzajowych w 2007 i 2008 roku.
Nr 6	Zestawienie gwarancji bankowych udzielonych za RAFAKO S.A. w 2008 roku.
Nr 7	Zestawienie akredytyw otwartych w 2008 roku na zlecenie RAFAKO S.A
Nr 8	Zestawienie zobowiązań warunkowych RAFAKO S.A. wynikających z udzielonych poręczeń
Nr 9	Zestawienie otrzymanych w 2008 roku gwarancji
Nr 10	Zestawienie akredytyw otwartych w 2008 roku na rzecz RAFAKO S.A.
Nr 11	Zestawienie otrzymanych w 2008 roku poręczeń.
Nr 12	Zestawienie umów ubezpieczeniowych obowiązujących na dzień 31.12.2008 roku
Nr 13	Struktura portfela posiadanych przez RAFAKO S.A. akcji i udziałów na dzień 31.12.2008 roku
Nr 14	Oświadczenie o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego w Fabryce Kotłów RAFAKO S.A. w 2008 roku

Wstęp

Fabryka Kotłów RAFAKO S.A. (dalej: „RAFAKO S.A.”, „Spółka” lub „Firma”) należy do największych polskich firm zajmujących się projektowaniem, produkcją, budową i serwisem urządzeń i obiektów energetycznych.

W oparciu o własne biuro projektowe i na bazie posiadanych licencji, Firma rozwijała i rozwija oferowane technologie kotłowe i technologie instalacji ochrony środowiska. Odpowiadając na zapotrzebowanie rynku, głównie związane z ochroną środowiska, na przełomie lat 80-tych i 90-tych, tradycyjną ofertę kotłową obejmującą kotły rusztowe i pyłowe poszerzono o kotły z cyrkulacyjnym i stacjonarnym złożem fluidalnym oraz o kotły odzyskowe. Wprowadzono także do oferty technologie mokrego, półsuchego i suchego odsiarczania spalin oraz kotły typu Benson o nadkrytycznych parametrach pary. Od 2009 roku ofertę rozszerzono o urządzenia odpopielające obejmujące elektrofiltry i filtry workowe.

Aktualnie oferta Firmy obejmuje:

- konwencjonalne kotły energetyczne i ciepłownicze z paleniskami: rusztowym, fluidalnym i pyłowym, na parametry pary pod i nadkrytyczne,
- kotły odzyskowe,
- kotły do termicznej utylizacji odpadów,
- instalacje odsiarczania spalin metodą suchą,
- instalacje odsiarczania spalin metodą półsuchą,
- instalacje odsiarczania spalin metodą mokrą,
- urządzenia odpopielające (elektrofiltry, filtry workowe),
- diagnostykę, naprawy i modernizacje urządzeń kotłowych,
- produkcję elementów kotłów,
- produkcję konstrukcji stalowych i innych nieciśnieniowych części dla energetyki,
- produkcję wymienników ciepła.

Od początku działalności Spółka była głównym dostawcą kotłów dla polskiej energetyki i przemysłu. Sumaryczna moc kotłów produkcji RAFAKO S.A. stanowi znaczącą część zainstalowanej mocy polskiej energetyki zawodowej oraz energetyki przemysłowej. Do najważniejszych obiektów, które Spółka wyposażała w swoje kotły energetyczne należą m.in.: Elektrociepłownie Warszawskie, Zespół Elektrociepłowni Wrocławskich, Zespół Elektrociepłowni Łódź, Zespół Elektrociepłowni Wybrzeże, Elektrociepłownia Zielona Góra, jak również elektrownie: Opole, Belchatów, Kozienice, Dolna Odra, Rybnik, Pątnów – Adamów - Konin, Turów oraz elektrownie wchodzące w skład Południowego Koncernu Energetycznego.

Kotły z cyrkulacyjną warstwą fluidalną Spółka zainstalowała w Elektrociepłowniach Żerań i Bielsko-Biała II, w Elektrowni Siersza oraz w Zakładach Farmaceutycznych Polpharma Starogard Gdański.

W I półroczu 2008 roku został przekazany do eksploatacji blok 460 MW w Elektrowni Pątnów II, dla którego RAFAKO S.A. we współpracy z firmą SNC Lavalin wykonała kocioł i instalację odsiarczania spalin. Budowa bloku energetycznego na parametry nadkrytyczne w Pątnowie II, jest pierwszą inwestycją tego typu zrealizowaną w Polsce, zarówno pod względem wysokości nakładów finansowych, jak i mocy prądowórczej. Dzięki wysokiej wydajności bloku energetycznego, o wiele niższa jest emisja do atmosfery szkodliwych gazów, głównie dwutlenku węgla.

W trakcie realizacji pozostaje kontrakt na dostawę kotła dla nowego bloku nadkrytycznego o mocy 858 MW dla Elektrowni Belchatów. Blok ten, będzie również wyposażony przez Spółkę w instalację odsiarczania spalin. W 2008 roku Spółka podpisała umowę na dostawę kotła wraz z instalacją odazotowania spalin dla firmy PKN Orlen S.A.

RAFAKO S.A. jest liderem w zakresie zainstalowanych w Polsce, dużych instalacji odsiarczania spalin. W 1996 roku, wspólnie z partnerem zagranicznym Spółka zbudowała pierwszą w Polsce instalację odsiarczania spalin metodą mokrą w Elektrowni Jaworzno III.

Instalacje tego typu Spółka dostarczyła również dla Elektrowni Belchatów, Elektrowni Pątnów II, Ostrołęka „B”. W latach 2005 - 2008 podpisano kontrakty na budowę tego typu instalacji również w Elektrociepłowni Siekierki, Elektrowni Pątnów, Ostrołęka i Jaworzno.

W latach 2007 – 2008 w Elektrociepłowni w Łodzi oraz w Elektrowni Skawina, Spółka oddała do użytku wysokosprawne instalacje odsiarczania spalin metodą półsuchą, która jest oryginalnym, własnym rozwiązaniem RAFAKO S.A. Technologia półsucha, mniej kosztowna niż metoda mokra, jest własnym inżynierskim rozwiązaniem RAFAKO, przeznaczonym dla średnich i mniejszych obiektów.

Istotny jest również udział sprzedaży zagranicznej w sprzedaży RAFAKO S.A. (25,8% w 2008 roku). Największe wyprodukowane przez Spółkę kotły pracują w elektrowniach w byłej Jugosławii, szereg dużych jednostek dostarczono do Chin, Turcji i Indii. Ważnym obiektem referencyjnym są kotły ze stacjonarnym złożem fluidalnym w Elektrowni Komorzany w Czechach. W 2007 roku Spółka podpisała największy w swojej historii kontrakt eksportowy o wartości 57,5 miliona EUR, na wykonanie „pod klucz” modernizacji dwóch kotłów w Elektrowni Yenikoy (Turcja).

RAFAKO S.A. jest również, liczącym się na rynku europejskim, dostawcą elementów kotłowych. Klientami Spółki są między innymi firmy z takich krajów jak: Niemcy, Finlandia, Serbia, Czechy i Belgia.

Spółka zdobywa również coraz silniejszą pozycję na zachodnioeuropejskim rynku kotłów do spalarni odpadów komunalnych, czego dowodem są podpisane w latach 2000 - 2008 kontrakty na dostawę kotłów do spalarni w Austrii, Belgii, Niemczech, Szwecji, Holandii oraz Wielkiej Brytanii. Dotychczas RAFAKO S.A., współpracując z różnymi renomowanymi firmami w tej branży, dostarczyła kilkanaście kotłów dla spalarni odpadów za granicą.

W lutym 2009 roku w Elektrociepłowni Kielce wspólnie z firmą ZRE Katowice uruchomiono nowy blok energetyczny pracujący w skojarzeniu z wykorzystaniem biomasy. Jest to jedna z pierwszych zrealizowanych tego typu inwestycji w Polsce, a jednocześnie największa pod względem osiąganych parametrów i wydajności kotła na biomasę. Spalana w kotle biomasa zaliczana jest do odnawialnych źródeł energii, obok wiatru, wody, czy słońca.

Wszystkie dostarczone przez Spółkę urządzenia znajdują się pod stałą opieką ze strony naszej Firmy w zakresie serwisu, remontów, modernizacji poprawiających parametry eksploatacyjne oraz zmniejszających ich negatywny wpływ na środowisko naturalne.

Posiadane certyfikaty potwierdzające stosowanie przez RAFAKO S.A. wymagań dotyczących PN-EN ISO 9001:2001, PN-EN ISO 14001:2005, Dyrektywy 97/23/UE, mają na celu zapewnienie Klientów Spółki, że wytwarzane urządzenia ciśnieniowe odpowiadają technicznym wymogom bezpieczeństwa obowiązującym zarówno na rynku krajowym, zjednoczonym rynku Unii Europejskiej, jak i w USA. Wdrożenie wymagań EMAS w RAFAKO S.A świadczy o ponadstandardowej dbałości Spółki o środowisko naturalne.

Posiadane technologie, moce produkcyjne i referencje umożliwiają Firmie kompleksową obsługę i zaspokojenie zmieniających się potrzeb klientów w branży energetycznej. Spółka stale rozwija myśl techniczną, głównie w dziedzinie kotłów na parametry nadkrytyczne i kotłów odzyskowych, które są stosowane w blokach energetycznych o wysokiej sprawności i niskiej emisji szkodliwych gazów.

Ważniejsze daty z historii powstania i zmian własnościowych Spółki:

31 grudnia 1949 roku: decyzja Ministra Przemysłu Ciężkiego o utworzeniu przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą „Fabryka Urządzeń Technicznych” z siedzibą w Raciborzu. Jako przedmiot działalności ustalono produkcję kotłów parowych;

12 stycznia 1993 roku: decyzja Ministra Przekształceń Własnościowych o przekształceniu przedsiębiorstwa państwowego, już wtedy działającego pod nazwą „Raciborska Fabryka Kotłów RAFAKO” w jednoosobową Spółkę Akcyjną Skarbu Państwa.

Po przekształceniu:

- 50% akcji Spółki zakupiła spółka „RAFAKO” Sp. z o.o. (która w 1998 roku zmieniła formę prawną i nazwę na „ENERGO INVESTMENT S.A.”),
- 25% akcji zatrzymał Skarb Państwa z przeznaczeniem do sprzedaży w drodze oferty publicznej drobnym inwestorom,
- 20% akcji zostało sprzedane pracownikom, zgodnie z Ustawą o Prywatyzacji,
- 5% akcji zostało zakupione przez kadre kierowniczą.

Spółka została wpisana do rejestru handlowego Sądu Rejonowego w Katowicach, w dniu 12 lutego 1993 roku pod nazwą „Fabryka Kotłów RAFAKO S.A.”¹;

7 marca 1994 roku: debiut akcji „RAFAKO S.A.” na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie;

10 grudnia 1997 roku: wejście do Spółki inwestora strategicznego – ELEKTRIM S.A., który w następstwie przeprowadzonej przez RAFAKO S.A. emisji akcji serii H stał się właścicielem 46,38% kapitału zakładowego Spółki;

24 maja 2007 roku: rejestracja podwyższenia kapitału zakładowego Spółki w następstwie emisji 52 200 000 akcji serii I (struktura akcjonariatu na dzień 31 grudnia 2008 została przedstawiona w załączniku 14).

---

¹ W dniu 24 sierpnia 2001 roku Spółka została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym pod numerem 34143.

I. Sytuacja gospodarcza i finansowa

1. Zewnętrzne i wewnętrzne czynniki istotne dla bieżących wyników finansowych oraz rozwoju RAFAKO S.A.

1.1. Czynniki zewnętrzne:

- kontynuacja procesu prywatyzacji sektora energetycznego,
- polityka energetyczna Unii Europejskiej,
- polityka w zakresie nowych inwestycji w sektorze energetycznym oraz w zakresie dywersyfikacji paliw w energetyce,
- istniejące uregulowania rynku energii elektrycznej,
- działania bezpośrednich konkurentów Spółki,
- sytuacja finansowa i pozycja rynkowa odbiorców i partnerów konsorcjalnych Spółki,
- wywiązywanie się zleceniodawców z terminów płatności,
- kształtowanie się cen materiałów zaopatrzeniowych (głównie wyrobów hutniczych) oraz cen produktów i usług kompletacyjnych,
- kształtowanie się kursów walut (w szczególności kursu euro),
- stopień zaangażowania banków w zakresie finansowania i udzielania gwarancji bankowych na realizowane przez Spółkę kontrakty,
- zmiany rynkowego poziomu wynagrodzeń pracowników w zawodach istotnych dla Spółki,
- postęp technologiczny.

1.2. Czynniki wewnętrzne:

- zdolność do wykorzystania efektów zakończonych i planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych mających na celu podniesienie efektywności funkcjonowania Spółki, w szczególności w zakresie działalności produkcyjnej i zarządzania oraz zwiększenie zdolności do pozyskiwania i realizacji zamówień,
- doskonalenie procesów zarządzania Spółką, w tym procesu zarządzania kontraktami długoterminowymi oraz kosztami funkcjonowania (kosztami „stałymi”) Firmy,
- utrzymanie płynności finansowej Spółki,
- utrzymanie i pozyskiwanie nowych wysoko wykwalifikowanych kadr projektowych i produkcyjnych.

Opis celów i zasad zarządzania ryzykiem finansowym, z wyszczególnieniem najbardziej istotnych rodzajów ryzyk, przedstawiono w punkcie 40 informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego Spółki.

Ryzyka i szanse związane z realizowanymi „umowami o budowę” zostały wyszczególnione w punkcie 8 informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego Spółki.

2. Analiza podstawowych wielkości ekonomiczno – finansowych

2.1. Przychody ze sprzedaży i ich struktura

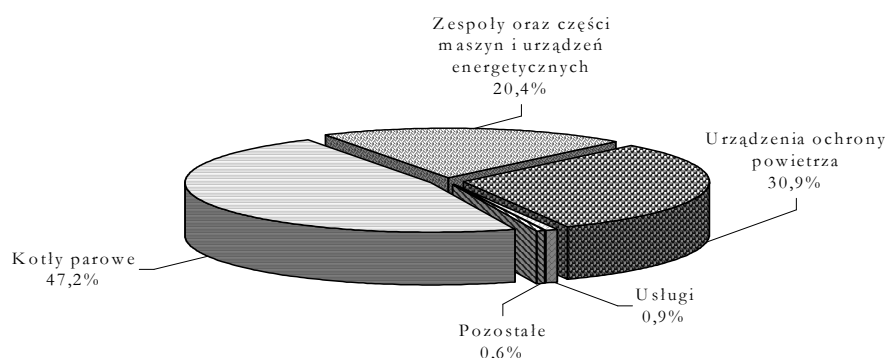
Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w 2008 roku wyniosły 1 061 775 tysięcy złotych i były wyższe w stosunku do sprzedaży analogicznego okresu roku poprzedniego o 92 272 tysiące złotych (o 9,5%).

Głównym źródłem przychodów pozostała sprzedaż produktów i usług wytworzonych w Spółce samodzielnie, bądź z wykorzystaniem dostaw i usług podwykonawców (tzw. „kompletacji dostaw i usług”). Sprzedaż ta stanowiła 99,4% sumy przychodów Spółki. Uzupełnieniem sprzedaży produktów była sprzedaż towarów i materiałów (0,6% sumy przychodów ze sprzedaży).

Udział sprzedaży zagranicznej w sprzedaży ogółem wyniósł 25,8%, co oznacza wzrost w stosunku do roku 2007 o 3,9 punktu procentowego. Wartość sprzedaży zagranicznej za 2008 rok wyniosła 274 279 tysięcy złotych i była o 29,4% wyższa od wartości sprzedaży za rok 2007, w którym wyniosła 211 904 tysiące złotych.

Wzrost przychodów ze sprzedaży jest spowodowany ożywieniem na rynku energetycznym, który stoi przed koniecznością intensywnych prac nad odtworzeniem mocy wytwórczych oraz spełnieniem wymagań odnośnie ochrony środowiska. Głównym „źródłem” wzrostu sprzedaży w 2008 roku była sprzedaż zagraniczna (o 62 375 tysięcy złotych wyższa od sprzedaży za 2007 rok).

Struktura asortymentowa sprzedaży w 2008 roku przedstawiała się następująco:

Głównymi odbiorcami wyrobów i usług RAFAKO S.A. pozostała krajowa i zagraniczna energetyka zawodowa i przemysłowa oraz zagraniczni dostawcy obiektów energetycznych.

Asortyment sprzedaży z podziałem na rynki sprzedaży przedstawiają poniższe tabele:

- rynek krajowy:

Asortyment	Rynek geograficzny	Wartość sprzedaży w 2007r. w tysiącach złotych	Wartość sprzedaży w 2008r. w tysiącach złotych	Przyrost /spadek w %
Kotły parowe	łódzkie, lubelskie, mazowieckie, świętokrzyskie,	172 101	401 992	133,6%
Zespoły oraz części maszyn i urządzeń energetycznych oraz konstrukcje	różne województwa	82 187	42 611	-48,2%
Urządzenia ochrony powietrza	łódzkie, małopolskie, mazowieckie, śląskie, świętokrzyskie, wielkopolskie	493 121	328 029	-33,5%
Usługi przemysłowe i nieprzemysłowe	różne województwa	7 560	9 065	19,9%
Pozostałe przychody	różne województwa	2 630	5 799	120,5%
Razem		757 599	787 496	3,9%

- rynek zagraniczny:

<i>Asortyment</i>	<i>Kraj</i>	<i>Wartość sprzedaży w 2007r. w tysiącach złotych</i>	<i>Wartość sprzedaży w 2008r. w tysiącach złotych</i>	<i>Przyrost /spadek w %</i>
Kotły parowe	Turcja, Holandia, Chorwacja,	37 283	99 133	165,9%
Zespoły oraz części maszyn i urządzeń energetycznych	Niemcy, Finlandia, Serbia, Czechy, Belgia, Węgry, Dania	173 298	174 347	0,6%
Usługi przemysłowe i nieprzemysłowe	Indie	957	295	-69,2%
Pozostałe przychody	Czechy, Niemcy	366	504	37,7%
Razem		211 904	274 279	29,4%

Głównymi odbiorcami wyrobów RAFAKO S.A. w 2008 roku, w porównaniu do roku 2007, byli:

- na rynku krajowym:

<i>Odbiorca</i>	<i>Region geograficzny</i>	<i>Sprzedaż w tysiącach złotych</i>			
		<i>2007</i>		<i>2008</i>	
		<i>wartość</i>	<i>udział w sprzedaży całkowitej</i>	<i>wartość</i>	<i>udział w sprzedaży całkowitej</i>
Alstom Power Sp. z o.o.	mazowieckie	142 680	14,7%	327 934	30,9%
BOT El. Belchatów S.A.	łódzkie	137 149	14,1%	94 804	8,9%
PKE El. Jaworzno III	śląskie	58 033	6,0%	76 123	7,2%
PGE Elektrociepłownia Kielce S.A.	świętokrzyskie	12 351	1,3%	62 886	5,9%
PAK Odsiarczanie Sp. z o.o.	wielkopolskie	156 005	16,1%	57 246	5,4%
Elektrownia Skawina S.A.	małopolskie	67 848	7,0%	48 196	4,6%
PKN ORLEN S.A. Płock	mazowieckie	24 322	2,5%	20 833	2,0%
Elektrownia Pątnów II Sp. z o.o.	wielkopolskie	31 080	3,2%	20 242	1,9%
Zespół Elektrowni Ostrołęka S.A.	mazowieckie	51 959	5,4%	5 782	0,5%
Pozostali	różne	76 172	7,8%	73 450	6,9%
Razem		757 599	78,1%	787 496	74,2%

- na rynku zagranicznym:

Odbiorca	Region geograficzny	Sprzedaż w tysiącach złotych			
		2007		2008	
		wartość	udział w sprzedaży całkowitej	wartość	udział w sprzedaży całkowitej
Elektrik Uretim A.S.	Turcja	282	0,1%	76 369	7,2%
Hitachi Power Europe GmbH	Niemcy	31 930	3,3%	75 262	7,1%
Metso Power Oy (d. Kvaerner Power Oy)	Finlandia	13 795	1,4%	28 132	2,6%
Visser&Smit Hanab Installatie bv	Holandia	31 037	3,2%	12 884	1,2%
Vitkovice Power Engineering A.S.	Czechy	17 713	1,8%	11 177	1,1%
Javno Preduzeca TE Nikola Tesla Obrenovac	Serbia	16 817	1,7%	10 551	1,0%
AB Lietuvos Elektrine	Litwa	14 879	1,6%	5 404	0,5%
Pozostali	Różne	85 451	8,8%	54 500	5,1%
Razem		211 904	21,9%	274 279	25,8%

Prezentowane przychody obejmują przychody ze sprzedaży dotyczące umów o usługę budowlaną wycenianych metodą zaawansowania kosztów.

2.2. Dostawy i usługi kompletacyjne oraz zakupy materiałów do produkcji.

W 2008 roku głównymi źródłami zaopatrzenia RAFAKO S.A. były:

Źródła zaopatrzenia	Zakupy w tysiącach złotych			
	2007		2008	
	Wartość	udział w całości zakupów	wartość	udział w całości zakupów
Dostawcy krajowi	697 737	79,3%	787 113	82,9%
Dostawcy zagraniczni	181 663	20,7%	162 570	17,1%
RAZEM	879 400	100,0 %	949 683	100,0 %

W roku 2008 struktura dostawców charakteryzowała się znacznym rozdrobnieniem, a udział żadnego z dostawców nie przekroczył poziomu 10% łącznej wartości zakupów.

Jednym ze znaczących dostawców w 2008 roku były Fabryka Elektrofiltrów ELWO S.A. oraz FPM S.A. – spółki z grupy jednostek powiązanych z RAFAKO S.A. Łączna wartość zakupów w ELWO S.A. wyniosła w 2008 roku 13 168 tysięcy złotych i dotyczyła przede wszystkim dostaw filtrów lub ich elementów dla realizacji projektów m.in. dla Elektrowni Skawina, TE Tuzla Bośnia i Hercegowina, Elektrowni Belchatów, Dalkia Łódź i innych. Zakupy w FPM S.A. wyniosły w 2008 roku 11 199 tysięcy złotych i przed wszystkim dotyczyły dostaw elementów do modernizacji młynów dla realizacji projektów m.in. dla Elektrowni Yenikoy w Turcji oraz Zespołu Elektrociepłowni Kogeneracja Wrocław.

RAFAKO S.A. zaopatruje się u dostawców zewnętrznych przede wszystkim w rury, blachy, materiały kształtowe, materiały spawalnicze, urządzenia specjalistyczne a także różnego rodzaju usługi obce – prace projektowe, dostawę i montaż maszyn / urządzeń, usługi budowlano – montażowe, usługi transportowe.

Asortyment dokonywanych zakupów jest ściśle uzależniony od charakteru i potrzeb realizowanych zleceń (produkcja jednostkowa). Dostępność materiałów do produkcji oraz dostaw i usług kompletacyjnych nie stanowi dla Spółki ograniczenia. Wybór dostawców zależy od możliwości zakupu materiałów i urządzeń spełniających określone wymagania techniczne i jakościowe w określonym terminie oraz w sposób najbardziej ekonomiczny. Zakupów dokonuje się w oparciu o analizę rynku, przy czym krąg dostawców zawężony jest do producentów uznanych, z uwagi na dobrą jakość oferowanych przez nich produktów, jak i ze względu na przestrzeganie przez nich norm bezpieczeństwa, środowiskowych i innych, charakterystycznych i wymaganych dla danego zakupu.

W przypadku części kontraktów, potencjalna lista producentów i usługodawców musi być zaakceptowana przez Zleceniodawców RAFAKO S.A.

Część produkcji przeznaczona na rynki zagraniczne jest wykonywana z materiałów własnych Zamawiającego (z tzw. „materiałów powierzonych”), co z jednej strony zmniejsza ryzyko wzrostu kosztów operacyjnych Spółki w następstwie zmiany ceny materiałów zaopatrzeniowych, z drugiej zaś skutkuje niższą wartością sprzedaży RAFAKO S.A.

2.3. Transakcje z podmiotami powiązаныmi

W 2008 roku Spółka nie zawierała istotnych transakcji z podmiotami powiązаныmi na innych warunkach niż rynkowe.

2.4. Koszty działalności operacyjnej i ich struktura oraz wynik brutto na sprzedaży

Koszt własny sprzedaży produktów, usług i materiałów w 2008 roku wyniósł 957 595 tysięcy złotych, co przy przychodach na poziomie 1 061 775 tysięcy złotych, przyniosło RAFAKO S.A. zysk brutto na sprzedaży w wysokości 104 180 tysięcy złotych (o około 75% większy niż w 2007 roku).

Po uwzględnieniu sumy kosztów sprzedaży i ogólnego zarządu (31 763 tysiące złotych) oraz zmiany stanu rezerw na kontraktach długoterminowych (wykorzystanie / rozwiązanie rezerw na sumę: 11 109 tysięcy złotych), skorygowany (o w/w rezerwy) zysk na sprzedaży wyniósł 115 289 tysięcy złotych (w 2007 roku Spółka wypracowała zysk na sprzedaży skorygowany o rezerwy w wysokości 46 515 tysięcy złotych).

Strukturę i dynamikę kosztów rodzajowych oraz kosztów działalności operacyjnej w 2007 i 2008 roku przedstawiono w załączniku nr 5.

2.5. Pozostałe przychody i koszty operacyjne, wynik na operacjach finansowych

2.5.1. Wynik na pozostałej działalności operacyjnej

W 2008 roku Spółka poniosła stratę na pozostałej działalności operacyjnej po wyłączeniu rezerw na kontrakty długoterminowe, w wysokości 29 897 tysięcy złotych (w 2007 roku zysk wyniósł 338 tysięcy złotych), co wynikało:

	<i>w tysiącach złotych</i>
1. z ujemnego salda odpisów aktualizujących wartość należności	16 201
2. ze zmiany salda rezerwy na gwarancje wraz z kosztami okresu gwarancyjnego i przychodami z kontraktów gwarancyjnych (in minus na wynik)	6 281
3. ze zmiany salda rezerw na kary kontraktowe wraz z kosztami kar kontraktowych (in minus na wynik)	1 945
4. z ujemnego salda rezerw na nagrody jubileuszowe	1 361
5. z kosztów postępu technicznego	1 211
6. z kosztów sądowych	1 062
7. z ujemnego salda aktualizacji wartości materiałów	435
8. z ujemnego salda pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych	1 401

Zmiana stanu rezerw na kontraktach długoterminowych wyniosła 11 109 tysięcy złotych (wykorzystanie/rozwiązanie rezerwy).

2.5.2. Wynik na działalności finansowej

W 2008 Spółka poniosła stratę na działalności finansowej w wysokości 28 139 tysięcy złotych (w 2007 roku Spółka osiągnęła zysk w wysokości 632 tysięcy złotych), co wynikało:

	<i>w tysiącach złotych</i>
1) z utworzenia odpisu aktualizującego wartość akcji w jednostce zależnej (in minus na wynik)	19 375
2) z tytułu wyceny instrumentów pochodnych (in minus na wynik)	17 984
3) z prowizji bankowych i ubezpieczeniowych oraz z odsetek od kredytów, pożyczek i przeterminowanych zobowiązań (in minus na wynik)	6 802
4) z odsetek z tytułu: lokat, rachunków bankowych, udzielonych pożyczek, przeterminowanych należności, (in plus na wynik)	8 064
5) z dodatniego salda różnic kursowych	7 914
6) z wyniku na umorzeniu jednostek uczestnictwa w TFI (in plus na wynik)	1 033
7) z dyskonta rachunków długoterminowych (in plus na wynik)	735
8) z pozostałych odsetek (in minus na wynik)	856
9) z ujemnego salda pozostałych przychodów i kosztów finansowych	868

2.6. Dochody i ich struktura

W 2008 roku zysk brutto i netto Spółki wyniósł odpowiednio 25 490 tysięcy złotych i 15 030 tysięcy złotych. W roku 2007 Spółka wypracowała 18 232 tysiące złotych zysku brutto oraz 13 430 tysięcy złotych zysku netto. Głównym źródłem zysku brutto, przy stracie na pozostałej działalności operacyjnej (29 897 tysięcy złotych) oraz działalności finansowej (28 139 tysięcy złotych), był zysk na sprzedaży po uwzględnieniu zmiany stanu rezerw, tj. zysk na podstawowej działalności operacyjnej Spółki (83 526 tysięcy złotych).

Zdarzeniami, które miały szczególnie istotny wpływ na wynik RAFAKO S.A. uzyskany w 2008 roku były:

- dokonanie odpisu aktualizującego wartość bilansową akcji spółki ELWO S.A., w związku z ogłoszeniem upadłości tej spółki. Wysokość odpisu aktualizującego wyniosła 19 375 tysięcy złotych;
- ujemna wycena wartości godziwej walutowych transakcji zabezpieczających poziom kursu PLN/EUR w wysokości 17 984 tysiące złotych;
- objęcie odpisem aktualizującym wartość należności od ELEKTRIM-MEGADDEX S.A., jednostki zależnej od spółki ELEKTRIM S.A. w pełnej wysokości, tj. w kwocie 14 101 tysięcy złotych.

Nie można porównać wyników finansowych wykazanych w raporcie za rok 2008 z wcześniej publikowanymi prognozami wyników za ten okres, ponieważ Spółka takich prognoz nie publikowała.

Strukturę i dynamikę wyniku brutto w 2007 i 2008 roku przedstawiono w załączniku nr 4.

2.7. Rentowność i zwrot z kapitału własnego

W 2008 roku, w stosunku do tego samego okresu roku ubiegłego, wzrosła rentowność operacyjna działalności Spółki. Wskaźnik rentowności operacyjnej brutto na sprzedaży wzrósł do poziomu 9,8% (o 3,7 punktu procentowego), natomiast wskaźnik rentowności operacyjnej netto na sprzedaży wyniósł 7,9% (wobec 1,8% za rok 2007). Oprócz poprawy rentowności na niektórych kontraktach (zwłaszcza w segmencie instalacji odsiarczania spalin), istotny wpływ na poziom rentowności operacyjnej miał wzrost kursu PLN do EUR-o.

W następstwie, zarówno wzrostu rentowności prowadzonej działalności, jak i prawie 10% wzrostu przychodów ze sprzedaży, wartość zysku na działalności operacyjnej była ponad trzykrotnie wyższa od wyników uzyskanych za rok 2007 (por. załącznik nr 3 do niniejszego sprawozdania).

Straty poniesione na pozostałej działalności operacyjnej – 28 897 tysięcy złotych (głównie z powodu utworzenia odpisów aktualizujących wartość należności, w tym przede wszystkim 14 101 tysięcy złotych należności od firmy Elektrim-Megadex S.A.) oraz na działalności finansowej – 28 139 tysięcy złotych (głównie na skutek utworzenia odpisu aktualizującego wartość bilansową akcji Elwo S.A. w wysokości 19 375 tysięcy złotych oraz wyceny walutowych transakcji zabezpieczających typu forward na sumę – 17 984 tysiące złotych) – spowodowały obniżenie wyniku netto do poziomu zbliżonego do ubiegłorocznego. W rezultacie, stopa zwrotu na kapitale własnym w 2008 roku ukształtowała się na poziomie porównywalnym do ubiegłorocznego i wyniosła 4,5% (wobec 4,3 % w 2007 roku). Stopa zwrotu z aktywów Spółki wyniosła, podobnie jak w 2007 roku, 1,9%.

Wskaźniki rentowności za 2007 i 2008 rok przedstawia załącznik nr 1.

2.8. Płynność finansowa

W 2008 roku, wartość wskaźników mierzących płynność finansową Spółki, przy zerowym wykorzystaniu dostępnych limitów kredytowych, nieznacznie obniżyła się - wskaźnik „płynności bieżącej” wyniósł 1,3 a „płynności szybkiej” 1,2.

Okres rotacji należności krótkoterminowych z tytułu dostaw, robót i usług, na koniec grudnia 2008 roku ukształtował się na poziomie 56 dni i był o 6 dni krótszy w porównaniu do okresu rotacji na koniec 2007 roku. Szczegółowa struktura należności według okresów zapadalności została zaprezentowana w punkcie 26 informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego Spółki za rok 2008.

W roku 2008 skróceniu okresu rotacji należności (o 6 dni) towarzyszyło skrócenie rotacji zapasów (o 13 dni) oraz skrócenie okresu rotacji zobowiązań handlowych (o 18 dni). Cykl rotacji kapitału obrotowego (rotacja należności handlowych + rotacja zapasów – okres płatności zobowiązań handlowych) w stosunku do roku 2007 uległ skróceniu, (o 1 dzień) i wyniósł 62 dni.

W 2008 roku Spółka terminowo regulowała swoje zobowiązania za wyjątkiem części zobowiązań wobec dostawców. Nieznaczne opóźnienia płatności zobowiązań handlowych nie miały charakteru ciągłego i były spowodowane opóźnieniami w regulowaniu należności przez klientów Spółki; opóźnienia te, nie stanowiły jednak zagrożenia dla wyniku, kondycji i płynności finansowej Firmy. Wszelkie zobowiązania wobec ZUS-u, Skarbu Państwa i pracowników były regulowane terminowo.

Na dzień 31 grudnia 2008 roku Spółka nie korzystała z kredytów bankowych w celu regulowania bieżących zobowiązań. Nominalna wartość dostępnych dla RAFAKO S.A. linii kredytowych, skutecznie zapobiega ewentualnym negatywnym zdarzeniom związanym z okresowymi opóźnieniami w terminowym regulowaniu należności Spółki.

W związku z powyższym, ryzyko niedoboru środków pieniężnych i utraty płynności finansowej przez Spółkę w chwili obecnej należy określić jako niskie.

Aktualnie, najistotniejszym ryzykiem finansowym, na które narażona jest Spółka, jest ryzyko walutowe. Obserwowany w drugiej połowie 2008 roku trend osłabiania się PLN w znacznym stopniu wpływa na realizowane przez Firmę kontrakty denominowane w walutach obcych. Działania podejmowane przez Spółkę w 2008 roku zmierzały do ograniczenia tego ryzyka poprzez zmniejszenie ekspozycji walutowej (stosowanie „naturalnego hedgingu” - podpisywania umów z podwykonawcami i dostawcami w walucie kontraktu przychodowego). W II półroczu 2008 roku Spółka wykorzystwała wzrost kursu EUR/PLN do zawarcia transakcji zabezpieczających w formie kontraktów FORWARD, o czym informowała w bieżących komunikatach. Należy podkreślić, że zawarte kontrakty terminowe mają wyłącznie charakter zabezpieczający, a ich wartości i daty zapadalności są ściśle skorelowane z przepływami handlowymi Spółki, wynikającymi z już podpisanych kontraktów handlowych.

Informacja w zakresie instrumentów finansowych oraz w zakresie celów i zasad zarządzania ryzykiem finansowym została przedstawiona w punktach 40 i 41 informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego za rok 2008.

2.9. Stan zadłużenia

W 2008 roku, poziom zobowiązań Spółki wobec jej wierzycieli zwiększył się o 64 089 tysięcy złotych. Suma zobowiązań długo- i krótkoterminowych na koniec grudnia 2008 roku wyniosła 449 284 tysiące złotych wobec 385 195 tysięcy złotych na koniec roku 2007.

Stosunkowo wysoka płynność finansowa Spółki spowodowała bardzo niewielkie wykorzystanie w 2008 roku dostępnych dla Spółki limitów bankowych (dostępnych linii kredytowych). Na koniec grudnia 2008 Spółka nie była zadłużona wobec banków i pożyczkodawców.

Wskaźniki płynności i zadłużenia za 2007 i 2008 przedstawia załącznik Nr 1.

2.10. Informacje o zawartych i wypowiedzianych w danym roku obrotowym umowach dotyczących kredytów i pożyczek

2.10.1 Umowa kredytowa pomiędzy RAFAKO S.A. a ING Bankiem Śląskim S.A., przyznająca kredyt w rachunku bieżącym, oprocentowany wg stawki WIBOR 1M+1%, EURIBOR /LIBOR 1M+1,1%, oraz linię na gwarancje i akredytywy, dostępne w PLN, EUR i USD, na kwotę 18 milionów EUR, wygasła w dniu 25 czerwca 2008 r.

W jej miejsce Spółka podpisała w dniu 25 czerwca 2008 r. umowę kredytową na kwotę 80 milionów złotych obejmującą kredyt w rachunku bieżącym dostępny w PLN, EUR i USD oprocentowany wg stawki WIBOR 1M+1%, EURIBOR/LIBOR 1M+1,1% oraz linię na gwarancje i akredytywy, dla spółek z grupy RAFAKO S.A., tj. RAFAKO S.A., ELWO S.A. oraz RAFAKO Engineering Sp. z o.o. Termin spłaty ustalono na 30 września 2009 r., chyba, że umowa nie zostanie wypowiedziana, wówczas automatycznie odnawia się na kolejny rok, jednak nie dłużej niż do 30 września 2018 r.

Przyznany limit został podzielony wg następującego schematu:

- kredyt w rachunku bieżącym (w łącznej kwocie 10 milionów złotych):

RAFAKO S.A.	3,5 milionów złotych
RAFAKO Engineering Sp. z o.o.	1,5 milionów złotych
ELWO S.A.	5,0 milionów złotych
- linia na gwarancje i akredytywy (do łącznej kwoty 70 milionów złotych):

RAFAKO S.A.	40,0 milionów złotych
RAFAKO Engineering Sp. z o.o.	0,0 milionów złotych
ELWO S.A.	30,0 milionów złotych

2.10.2 Umowa kredytowa z Bankiem PEKAO S.A. z dnia 16 marca 2004 r. jest corocznie aneksowana. W dniu 30 czerwca 2008 r. został podpisany Aneks nr 10 wskazujący m.in. nowy termin spłaty kredytu, tj. 30 czerwca 2009 r. Oprocentowanie kredytu pozostawiono na stawce WIBOR 1M+1%. Niezmienione pozostały również kwota i forma kredytu, tj. 5 milionów złotych jako kredyt w rachunku bieżącym.

2.10.3 Umowa kredytowa podpisana z Bankiem Ochrony Środowiska S.A. z dnia 10 maja 2006 roku została aneksowana w dniu 30 kwietnia 2008 r. na kolejny rok z terminem spłaty do 30 kwietnia 2009 r. na dotychczas obowiązujących warunkach, tj. kredyt w rachunku bieżącym w kwocie 3 milionów złotych, oprocentowany według stawki WIBOR 1M+0,7%.

2.10.4 Umowa o limit kredytowy z Bankiem DnB Nord Polska S.A. z dnia 19 kwietnia 2006, została aneksowana w dniu 28 lutego 2008 r. Spłata wydzielonego w ramach tej umowy sublimitu OVERDRAFT denominowanego w PLN w kwocie 1 milion złotych została ustalona na dzień 28 lutego 2009 r. Oprocentowanie pozostawione zostało na poziomie WIBOR 1M+0,9%.

2.10.5 W dniu 16 lipca 2008 r. pomiędzy RAFAKO S.A. a BRE Bankiem S.A. został podpisany Aneks Nr 6 do Umowy Współpracy I z dnia 2 stycznia 2007 roku, zawierający m.in. załącznik nr 3 dotyczący umowy o kredyt odnawialny w ramach linii na finansowanie bieżącej działalności. Termin spłaty kredytu w wysokości 10 milionów złotych został ustalony na dzień 29 maja 2009 r., a odsetki będą naliczane według stawki WIBOR 1M+1%.

Opis dostępnych na 31.12.2008r. linii kredytowych przedstawiono w punkcie 32 informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego Spółki.

2.11. Ocena wypłacalności

Wskaźnik obciążenia majątku zobowiązaniami (długo i krótkoterminowymi), wskazujący na możliwości zabezpieczenia majątkiem Spółki spłaty jej zadłużenia, w ciągu 2008 roku nieznacznie wzrósł i na koniec grudnia 2008 roku wyniósł 57,6% (wobec 55,0% na koniec 2007 roku).

Wartość aktywów Spółki nie obciążonych bilansowymi zobowiązaniami (długo- i krótkoterminowymi) na koniec grudnia 2008 roku wyniosła: 330 707 tysięcy złotych (na koniec grudnia 2007 była o 4,8% niższa i wyniosła: 315 622 tysiące złotych).

Wskaźnik obciążenia aktywów zobowiązaniami nie uwzględnia zobowiązań Spółki z tytułu udzielonych za RAFAKO S.A. gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych (głównie gwarancji dobrego wykonania i zwrotu zaliczki, które są charakterystycznymi zobowiązaniami dla przedmiotu działalności Firmy i rynku wytwórców urządzeń energetycznych) oraz otwartych na zlecenie RAFAKO S.A. akredytyw (związanych z zakupami importowymi). Suma zobowiązań Spółki z ww. tytułów na koniec grudnia 2008 roku wyniosła 578 056 tysięcy złotych (w tym: wartość gwarancji: 566 791 tysięcy złotych; wartość otwartych akredytyw: 11 265 tysięcy złotych) oraz udzielonych przez RAFAKO S.A. poręczeń, których suma na koniec grudnia 2008 roku wyniosła 12 450 tysięcy złotych.

W porównaniu z końcem 2007 roku, wartość udzielonych za RAFAKO S.A. gwarancji bankowych i otwartych na zlecenie RAFAKO S.A. akredytyw zwiększyła się o 30 210 tysięcy złotych.

W związku z realizowanymi kontraktami, obok zobowiązań warunkowych (pozabilansowych), Spółka posiada należności warunkowe, których suma na koniec grudnia 2008 roku wyniosła 316 648 tysięcy złotych. Główną pozycję tych należności stanowiły gwarancje bankowe i ubezpieczeniowe na sumę 130 071 tysięcy złotych (z czego gwarancje otrzymane w 2008 roku wynoszą 73 721 tysięcy złotych) oraz otwarte akredytywy na sumę 121 381 tysięcy złotych.

Wykaz udzielonych za RAFAKO S.A. w 2008 roku gwarancji bankowych, otwartych na zlecenie Spółki akredytyw i udzielonych przez Spółkę poręczeń przedstawiają załączniki Nr 6, 7 i 8.

Wykaz otrzymanych przez RAFAKO S.A. w 2008 roku gwarancji bankowych, otwartych na rzecz Spółki akredytyw i otrzymanych przez Spółkę poręczeń przedstawiają załączniki Nr 9, 10 i 11.

2.12. Struktura finansowania aktywów

Suma aktywów na koniec grudnia 2008 roku wyniosła 779 991 tysięcy złotych i była wyższa od sumy aktywów na koniec roku 2007 o 79 174 tysiące złotych. Udział kapitału własnego w sumie źródeł finansowania aktywów ogółem, w stosunku do końca 2007 roku, zmniejszył się o 2,6 punktu procentowego i wyniósł 42,4%.

Kapitał stały, będący sumą kapitału własnego oraz długoterminowych zobowiązań, w całości pokrywał wartość aktywów trwałych oraz w 24,1% wartość aktywów obrotowych.

Struktura finansowania aktywów na dzień 31 grudnia 2008 roku przedstawiała się następująco:

1. aktywa trwale w wysokości 216 921 tysięcy złotych były w całości finansowane kapitałem stałym,
2. aktywa obrotowe w wysokości 563 070 tysięcy złotych były finansowane:
  - kapitałem stałym w 24,1%,
  - rozliczeniami międzyokresowymi w 43,3 %,
  - zobowiązaniami handlowymi w 26,9 %,
  - pozostałymi zobowiązaniami krótkoterminowymi w 5,7 %.

2.13. Aktywa trwałe

2.13.1. Struktura aktywów trwałych

W następstwie realizacji inwestycji, sprzedaży majątku, likwidacji lub sprzedaży zbędnych środków trwałych, aktualizacji wartości aktywów, bądź zmiany stanu długoterminowych rozliczeń międzyokresowych, zmianie uległa struktura aktywów trwałych, która na koniec 2008 i 2007 roku, przedstawiała się następująco:

	31.12.2007	31.12.2008
1. Rzeczowe aktywa trwałe,	56,9 %	58,6 %
w tym:		
- grunty i budynki	34,0 %	31,1 %
- urządzenia techniczne i maszyny	16,9 %	20,0 %
- środki transportu	0,9 %	0,7 %
- środki trwałe w budowie	5,1 %	6,8 %
2. Nieruchomości inwestycyjne	0,0 %	0,0 %
3. Wartości niematerialne	1,6 %	3,1%
4. Aktywa finansowe	24,1 %	19,6%
5. Aktywo z tytułu podatku odroczonego	17,4 %	18,7 %

W 2008 roku Spółka nie przeprowadzała emisji papierów wartościowych.

2.13.2. Opis głównych inwestycji w zakresie aktywów trwałych

W 2008 roku Spółka poniosła nakłady inwestycyjne na niefinansowe aktywa trwale na sumę 33 472 tysiące złotych, w tym:

- na rzeczowe aktywa trwale 28 718 tysięcy złotych,
- na wartości niematerialne 4 754 tysiące złotych.

Przedmiotem nakładów inwestycyjnych na rzeczowy majątek trwały były przede wszystkim nakłady na infrastrukturę budowlaną (w tym głównie adaptacja budynków na centrum konferencyjno – szkoleniowe, budowa warsztatów szkolnych), zakupy maszyn i urządzeń do produkcji (w tym głównie nabycie wiertarko-frezarki sterowanej numerycznie oraz giętarki do rur CNC), oraz zakup sprzętu komputerowego. Przedmiotem nakładów inwestycyjnych na wartości niematerialne był głównie zakup licencji technologii produkcji kotłów przepływowych typu BENSON o nadkrytycznych parametrach pary oraz zakupy oprogramowania komputerowego.

Powyższe inwestycje były finansowane ze środków własnych, w tym ze środków pochodzących z emisji akcji serii „I” z 2007 roku.

Finansowe aktywa trwale na koniec grudnia 2008 roku wyniosły 42 497 tysięcy złotych i były mniejsze od stanu na koniec 2007 roku o 3 497 tysięcy złotych. Zmiany w tej grupie aktywów wynikały głównie z zakupu 70,50% akcji spółki Fabryki Palenisk Mechanicznych S.A. z siedzibą w Mikołowie za kwotę 29 950 tysięcy złotych oraz dokonania odpisu aktualizującego wartość bilansową akcji Elwo S.A. (w związku z ogłoszeniem upadłości tej spółki) w wysokości 19 375 tysięcy złotych.

Pozostałe zmiany własnościowe w grupie aktywów finansowych zostały opisane w punkcie 2.13.3 niniejszego sprawozdania.

Ponadto, wolne środki finansowe Spółki były przedmiotem lokat i inwestycji krótkoterminowych. Na dzień 31 grudnia 2008 roku, stan lokat krótkoterminowych wynosił 157 877 tysięcy złotych, a inwestycji krótkoterminowych 31 896 tysięcy złotych. Przedmiotem inwestycji krótkoterminowych były jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych:

- Investor Fundusz Inwestycyjny Zamknięty o wartości 1 331 tysięcy złotych,
- Allianz Pieniężny Fundusz Inwestycyjny Otwarty o wartości 30 565 tysięcy złotych.

W 2007 roku, na podstawie uchwały Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia RAFAKO S.A. z dnia 23 stycznia 2007 roku, RAFAKO S.A. przeprowadziła emisję nowych akcji z zachowaniem prawa poboru. W następstwie przeprowadzonej emisji 52 200 000 akcji zwykłych na okaziciela serii I, o wartości nominalnej dwa złote każda, kapitał zakładowy Spółki został podwyższony o kwotę 104,4 miliona złotych.

Do końca 2008 roku środki z emisji zostały wykorzystane na:

1. nabycie składników finansowego majątku trwałego na sumę 37,5 miliona złotych, w tym:
  - a) nabycie 70,50% akcji Spółki FPM S.A. z siedzibą w Mikołowie za łączną kwotę 30,0 milionów złotych;
  - b) podwyższenie kapitału zakładowego oraz nabycie 5 048 akcji „ELWO” S.A. z siedzibą w Pszczynie, za kwotę 6,4 miliona złotych;
  - c) inne na sumę 1,1 miliona złotych
2. sfinansowanie nakładów na niefinansowy majątek trwały na sumę 32,5 miliona złotych
3. zwiększenie składników środków obrotowych na sumę 20 milionów złotych.
4. pokrycie kosztów emisji w wysokości 1,9 miliona złotych.

Łącznie do 31.12.2008 roku wykorzystano 91,9 miliona złotych środków pochodzących z emisji akcji serii I. Do wykorzystania po 2008 roku pozostały środki w wysokości około 12,5 miliona złotych z przeznaczeniem na sfinansowanie akwizycji kapitałowych.

2.13.3. Zmiany w powiązaniach kapitałowych RAFAKO S.A. z innymi podmiotami

W 2008 roku miały miejsce następujące zmiany w zakresie powiązań RAFAKO S.A. z innymi podmiotami:

1. w okresie od lutego do października 2008 roku RAFAKO S.A. nabyła 735 907 akcji Spółki FPM S.A. za łączną kwotę 29 950 371,47 złotych, które stanowią 70,50% udziału w kapitale zakładowym i tyle samo głosów na walnym zgromadzeniu tej spółki;
2. w maju 2008 roku RAFAKO S.A. nabyła 1 udział spółki ENGOREM Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi, za kwotę 6 161 złotych.

2.14. Wysokość i struktura kapitału własnego

Według stanu na dzień 31 grudnia 2008 roku, kapitał własny RAFAKO S.A. wynosił 330 707 tysięcy złotych, z tego:

1. kapitał akcyjny wynosił 139 200 tysięcy złotych i był podzielony na 69 600 000 akcji zwykłych serii A,B,C,D,E,F,G,H,I. W ciągu 12 miesięcy 2008 roku nie zanotowano zmiany stanu tego składnika kapitału własnego;
2. nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej wynosiła 36 778 tysięcy złotych. W ciągu 12 miesięcy 2008 roku nie zanotowano zmiany stanu tego składnika kapitału własnego;
3. kapitał zapasowy wynosił 139 644 tysiące złotych (przyrost o 13 430 tysięcy złotych w ciągu 2008 roku był następstwem przeznaczenia zysku netto za rok 2007 w całości na kapitał zapasowy);
4. zyski zatrzymane (bieżącego okresu) wynosiły 14 164 tysiące złotych;
5. różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej wynosiły 921 tysięcy złotych.

W 2008 roku Spółka nie nabywała akcji własnych.

II. Ważniejsze zdarzenia związane z działalnością Spółki w 2008 roku, a także po jego zakończeniu, aż do dnia sporządzenia sprawozdania finansowego

Spośród najważniejszych wydarzeń dotyczących działalności RAFAKO S.A. wymienić należy:

1. W zakresie istotnych zamówień

- a. podpisanie umowy z firmą Vattenfall Heat Poland S.A. o wartości 489 milionów złotych, której przedmiotem jest budowa instalacji mokrego odsiarczania spalin w Elektrociepłowni Siekierki w Warszawie;
- b. podpisanie umowy z firmą Hitachi Power Europe GmbH o wartości około 60 milionów EUR, której przedmiotem jest dostawa, montaż i uruchomienie 2 elektrofiltrów dla elektrowni Westfalen w Niemczech oraz 2 elektrofiltrów dla elektrowni Eemshaven w Holandii;
- c. podpisanie umowy z firmą PKN ORLEN S.A. o wartości około 195 milionów złotych, której przedmiotem jest dostawa kotła wraz z instalacją odazotowania spalin;
- d. wejście w życie umowy podpisanej w roku 2006 z firmą Hitachi Power Europe GmbH, o ostatecznej wartości około 21 milionów EUR, której przedmiotem jest produkcja części ciśnieniowej dla dwóch kotłów nadkrytycznych w Elektrowni 2 x 820 MW Moorburg w Niemczech;
- e. zawarcie w okresie 12 miesięcy (od marca 2008 do lutego 2009) kilku umów z PGE Elektrorownią Bełchatów S.A. na łączną kwotę około 70,9 miliona złotych. Przedmiotem umowy o największej wartości wynoszącej około 37,2 miliona złotych, podpisanej w dniu 13 lutego 2009 roku, jest modernizacja elektrofiltrów dla kotła BB-1150 Bloku nr 4 w Elektrowni Bełchatów;
- f. otrzymanie zamówienia z firmy Vattenfall Europe Generation AG & Co. KG o wartości około 13,5 miliona EUR, którego przedmiotem jest kompletna dostawa, montaż i uruchomienie elektrofiltra dla elektrowni Boxberg na bloku R w Niemczech;
- g. zawarcie w okresie 12 miesięcy (od kwietnia 2008 do marca 2009) kilku umów z firmą ALSTOM POWER SYSTEM GmbH na łączną kwotę około 9,1 miliona EUR. Przedmiotem umowy o największej wartości wynoszącej 4,6 miliona EUR, jest dostawa elementów ciśnieniowych kotła dla elektrowni Westfalen w Niemczech.;
- h. zawarcie w okresie 12 miesięcy (od kwietnia 2007 do marca 2008) kilku umów z firmą METSO Power Oy na łączną kwotę około 35,2 miliona złotych. Przedmiotem umowy o największej wartości wynoszącej 14,1 miliona złotych, jest dostawa części ciśnieniowych kotła dla firmy Stora Enso Langerbrugge w Gent - Belgia.;
- i. podpisanie umowy z firmą Vitkovice Heavy Machinery a.s. o wartości 24,4 miliona złotych, której przedmiotem jest dostawa ścian szczelnych z komorami dla dwóch kotłów w Elektrowni Tusimice – Czechy.

2. W zakresie innych, istotnych zdarzeń (umów)

- a. podpisanie aneksu do umowy zawartej w kwietniu 2007 z PPUH KONSTALEX Sp. z o.o., której wartość wzrosła z 16,7 miliona złotych do kwoty około 37 milionów złotych. Przedmiotem umowy jest wykonanie przez tą firmę konstrukcji stalowych nośnych kotła nadkrytycznego w BOT Elektrownia Belchatów S.A. oraz wykonanie i dostawa konstrukcji stalowej ścian budynku kotłowni w/w kotła;
- b. nabycie 735 907 akcji spółki FPM S.A. z siedzibą w Mikołowie za łączną kwotę 29 950 371,47 złotych, które stanowią 70,50% udziału w kapitale zakładowym i tyle samo głosów na Walnym Zgromadzeniu tej spółki. Spółka FPM S.A. zajmuje się produkcją między innymi młynów do przemiału węgla kamiennego i brunatnego, rusztów mechanicznych i odżuźlaczy stosowanych w maszynach i urządzeniach energetycznych. Zakup ww. akcji jest realizacją jednego z założonych celów emisji akcji serii I.;
- c. podpisanie umowy pomiędzy Konsorcjum ALSTOM Power Sp. z o.o. i RAFAKO S.A. (Zamawiający), a Konsorcjum Polimex - Mostostal S.A. i PMUE REMAK S.A. (Dostawca) na kwotę 49 milionów złotych. Przedmiotem umowy jest montaż części ciśnieniowej kotła w ramach pakietu nr 1, 2, 4, 5 dla bloku 858 MW w Elektrowni Belchatów.;
- d. podpisanie umowy licencyjnej z firmą Siemens AG Erlangen (Niemcy) dotyczącej kotłów przepływowych typu BENSON o nadkrytycznych parametrach pary. Podpisana umowa, na co najmniej 10 lat, umożliwi RAFAKO samodzielne projektowanie, produkcję, uruchomienie i sprzedaż kotłów typu BENSON bez ograniczeń na całym świecie, niezależnie od ich konstrukcji, wielkości i spalnego paliwa. Umowa obejmuje przekazanie przez Siemens AG dla RAFAKO wiedzy projektowej w postaci specjalistycznych programów obliczeniowych, przeprowadzenie szkoleń i pozwala na korzystanie przez RAFAKO z rozwiązań technicznych, patentów oraz z posiadanych przez Siemens referencji. Umowa przewiduje również rozwój technologii kotłów przepływowych o parametrach nadkrytycznych prowadzony przez RAFAKO S.A.;
- e. podpisanie umowy z firmą Elektromontaż-Poznań S.A. (Wykonawca) na kwotę 38,8 miliona złotych. Przedmiotem umowy jest zaprojektowanie, dostawa, montaż i uruchomienie systemu wyprowadzenia mocy oraz systemu branży elektrycznej przeznaczonych dla mokrej instalacji odsiarczania spalin w Elektrociepłowni Siekierki w Warszawie;
- f. zawarcie w IV kwartale 2008 roku transakcji zabezpieczających przed ryzykiem wahań kursów walutowych typu forward na łączną kwotę około 37,2 milionów EUR:
  - w dniu 28 października 2008 roku Spółka otrzymała potwierdzenie zawarcia z Bankiem Gospodarki Żywnościowej S.A. transakcji zabezpieczających ryzyko kursowe typu forward, w związku z realizowanymi kontraktami handlowymi, na łączną kwotę około 11,35 milionów EUR. Daty realizacji poszczególnych transakcji przypadają na okres od marca do października 2010 roku.
  - w dniu 30 października 2008 roku Spółka otrzymała potwierdzenia zawarcia z:
    - Bankiem Gospodarki Żywnościowej S.A. transakcji zabezpieczających ryzyko kursowe typu forward, na łączną kwotę 10 milionów EUR (daty realizacji poszczególnych transakcji przypadają na okres od czerwca do grudnia 2010 roku),
    - BRE Bankiem S.A. transakcji zabezpieczających ryzyko kursowe typu forward, na kwotę około 5,1 miliona EUR (daty realizacji poszczególnych transakcji przypadają na okres od stycznia do marca 2010 roku).Powyższe transakcje zostały zawarte w związku z realizowanymi kontraktami handlowymi.
  - Spółka otrzymała potwierdzenia zawarcia z BRE Bankiem S.A. kilku transakcji zabezpieczających ryzyko kursowe typu forward, w związku z realizowanymi kontraktami handlowymi, na łączną kwotę około 9,1 miliona EUR. Transakcje zostały zawarte w dniach od 4 do 12 listopada 2008 roku. Daty realizacji poszczególnych transakcji przypadają na okres od lipca do listopada 2009 roku. Łączna wartość wszystkich zawartych transakcji typu forward z BRE Bankiem S.A. wynosi około 14,2 miliona EUR.
- g. postanowienie Sądu Rejonowego Katowice-Wschód w Katowicach Wydział X Gospodarczy z dnia 26 lutego 2009 roku, o ogłoszeniu upadłości spółki zależnej ELWO S.A. obejmującej likwidację jej majątku. Zarząd RAFAKO S.A. stoi na stanowisku, że upadłość jednostki zależnej w świetle następujących po sobie faktów, o których spółka informowała w okresie od 28 listopada 2008 roku w raportach bieżących nr: 38/2008, 39/2008, 42/2008, 45/2008, 46/2008 oraz 48/2008, jest rozwiązaniem, które w zaistniałej sytuacji w sposób optymalny chroni interesy akcjonariuszy RAFAKO S.A. W związku ze złożonym wnioskiem o ogłoszenie upadłości ELWO S.A., RAFAKO S.A. dokonała odpisu aktualizującego wartość bilansową akcji tej spółki w wysokości 19 375 272,84 złotych.

- h. wszczęcie procedury egzekucji należności z tytułu wyroków ukraińskich sądów zasądających na rzecz RAFAKO S.A. tytułem odszkodowania, odsetek za zwłokę, kosztów sądowych i kosztów zastępstwa procesowego łącznie kwotę 56,74 miliona hrywien, co w przeliczeniu stanowi kwotę około 11,5 miliona USD. Odszkodowanie jest wynikiem złożonego wobec Spółki Akcyjnej Donieckoblenergo (Ukraina) powództwa o odszkodowanie z powodu ostatecznego zaniechania przez tego klienta realizacji budowy kotła (por. punkt 37.4, informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego Spółki opisujący toczące się przed sądem postępowania dotyczące wierzytelności Spółki).

Do umów w zakresie współpracy lub kooperacji znaczących dla działalności gospodarczej Spółki, zawartych w 2008 roku, oprócz umów wymienionych w rozdziale II, pkt. 1 i 2, zaliczyć należy także umowy ubezpieczenia.

Wykaz umów ubezpieczeniowych obowiązujących na dzień 31 grudnia 2008 roku podano w załączniku nr 12.

Informacje nt. umowy z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych przedstawiono w punkcie 39 informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego Spółki.

3. Przedsięwzięcia z zakresu działalności rozwojowej i jakości

Z ważniejszych, zakończonych w 2008 roku, prac badawczo – rozwojowych oraz z zakresu jakości, wymienić należy:

- a. opracowanie metodyki projektowania osuszaczy pary w walcach kotłowych;
- b. opanowanie technologii tłoczenia den elipsoidalnych wg DIN 28013;
- c. wdrożenie wymagań normy PN-N-18001:2004 „System zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy” - wraz z integracją wymagań normy PN-EN ISO 9001:2001, PN-EN ISO 14001, co zapewni realizację przyjętej przez Spółkę strategii w zakresie zmniejszenia wypadkowości oraz zapewnienie zgodności z obowiązującym i przyszłym stanem prawnym w zakresie zarządzania jakością, zarządzania środowiskowego oraz zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy - środowiskiem pracy.

4. Przedsięwzięcia w zakresie komputeryzacji i zarządzania

RAFAKO S.A. posiada wdrożone systemy klasy ERP (BAAN), komunikacji (Lotus Notes), wspomaganie projektowania CAD/CAM/CAE zintegrowane na poziomie podstawowych obiektów biznesowych (klient, projekt, dostawca). Pozwala to na wykonywanie całego szeregu przekrojowych analiz i budowanie wiarygodnych baz informacyjnych wspomagających podejmowanie decyzji.

W I półroczu 2008 roku, w związku z utworzeniem spółek-córek, sieć WLAN łączącą lokalizacje w Raciborzu (centrala), Wyrach i Radomsku rozszerzono o lokalizacje w Rybniku, Częstochowie i Belgradzie. Sieć WLAN funkcjonuje w oparciu o urządzenie światowego lidera w dziedzinie bezpieczeństwa informatycznego Check Point.

W dziedzinie zarządzania kadrami i ochrony podjęto decyzję o wyborze nowego systemu rejestracji czasu pracy i kontroli dostępu. System będzie spełniał wysokie wymagania jakościowe i zapewni poprawne rozliczenie czasu pracy pracowników RAFAKO oraz firm obcych. Realizacja umowy nastąpi do końca marca 2009 roku.

W roku 2008 w RAFAKO S.A. nie dokonywano zmian podstawowych zasad zarządzania Spółką i Grupą Kapitałową.

Spółka nie uruchamiała programów akcji pracowniczych.

W związku z realizacją kontraktu podpisanego w listopadzie 2007 roku z firmą Elektrik Uretim A.S. z Turcji, na wykonanie „pod klucz” modernizacji dwóch kotłów w Elektrowni Yenikoy oraz przyszłych kontraktów na tym rynku, Spółka utworzyła oddział w Turcji.

5. Pozostałe informacje

Oświadczenie o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego w Fabryce Kotłów RAFAKO S.A. w 2008 roku zawiera załącznik nr 14.

Informacja o wartości wynagrodzeń, nagród lub korzyści dla osób zarządzających i nadzorujących została podana w dodatkowej notce objaśniającej nr 38.8 do sprawozdania finansowego Spółki.

Z każdą osobą zarządzającą, Spółka ma zawartą umowę o zarządzanie, która indywidualnie reguluje kwestię rekompensaty za ewentualne odwołanie lub rezygnację danej osoby z pełnionej funkcji i stanowiska.

Ilość akcji RAFAKO S.A. będących w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących, a także ilość akcji i udziałów w jednostkach powiązanych z RAFAKO S.A., będących w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących zaprezentowano w punkcie 38.7 informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego Spółki.

III. Ważniejsze przedsięwzięcia planowane na rok 2009

Podstawowymi działaniami Spółki w 2009 roku będzie doskonalenie jakości wytwarzania, działania rozwojowe, akwizycja akcji spółek o podobnym profilu działalności oraz konsolidacja oferty odpowiadającej aktualnym potrzebom Klientów RAFAKO S.A.

1. Działalność rozwojowa i modernizacyjna

W 2009 roku będą kontynuowane (lub rozpoczną się) prace w zakresie:

- wykonania badań i opracowań mających na celu usamodzielnienie się w zakresie projektowania IOS metodą moką wapienną;
- symulacji numerycznej urządzeń Instalacji Odsiarczania Spalin celem optymalizacji rozmieszczenia dysz, poziomów zraszania oraz kształtu samego reaktora;
- zamodelowania pracy wodooddzielacza kotłowego w układzie z wymuszoną cyrkulacją;
- rozszerzenia zakresu możliwości gięcia rur;
- wykonania projektu podstawowego budowy nowego bloku na parametry nadkrytyczne;
- wdrożenia technologii automatycznego spawania króćców zbiorników nasadzanych na płaszcz zbiornika;
- wykonania i ocena złączy spawanych elementów przeznaczonych na kolektory, węzownice przegrzewaczy kotłów oraz elementy ścian membramowych, w tym połączeń ze stali martenzytycznych żarowytrzymałościowych ze stalami austenitycznymi oraz nadstopami;
- wykonania we współpracy z ośrodkami naukowymi modelu elektrofiltra w celu optymalizacji przepływu spalin;
- opracowania nowych wzorów elektrod ulotowych i zbadanie skuteczności polaryzacji;
- wdrożenia nowych, wysokowydajnych, impulsowych systemów zasilania elektrofiltrów;
- recertyfikacji w zakresie wymagań ASME CODE;
- recertyfikacji Zintegrowanego Systemu Zarządzania Jakością RAFAKO S.A. w zakresie wymagań dyrektyw europejskich nr 761/2001/ WE – EMAS;
- audytu nadzoru Zintegrowanego Systemu Zarządzania w zakresie wymagań normy PN-EN 9001:2001, PN-EN 14001:2005, PN-N 18001:2004 oraz Dyrektywy nr 97/23/UE;

2. Działalność marketingowa

Spowolnienie gospodarcze zaobserwowane w IV kwartale 2008 roku, wywołane kryzysem na międzynarodowych rynkach finansowych, sprawiło, że RAFAKO S.A., podobnie jak większość firm znalazło się w zasięgu niekorzystnych oddziaływań czynników otoczenia zewnętrznego, wśród których najpoważniejsze to: wyhamowanie akcji kredytowej dla firm, niepewność sytuacji gospodarczej, prognozy pogorszenia dynamiki PKB, zmienność kursu złotego, problemy hutnictwa.

Obserwowane od kilku miesięcy spowolnienie gospodarcze nie powinno jednak istotnie zaszkodzić perspektywom rozwoju RAFAKO S.A. Spółka nie działa bowiem w sektorach bezpośrednio narażonych na jego skutki. Realizowane kontrakty mają w przeważającej części zapewnione finansowanie. Ogromne zaległości inwestycyjne w polskiej energetyce stanowią zapowiedź, że w najbliższych latach Spółka nie powinna narzekać na brak zamówień, trudno sobie bowiem wyobrazić, aby Polskę było stać na dłuższe powstrzymanie modernizacji branży energetycznej. Potrzeba inwestycji w energetyce jest ogromna. W Polsce co roku powinno oddawać się do użytku bloki energetyczne o mocy 800-1000 MW. W polskich elektrowniach ponad 70% źródeł pracuje już ponad 20 lat, z tego ponad 30% przekroczyło wiek 30 – 40 lat. Sytuacja ta wpływa zarówno na niską efektywność energetyczną sektora jak i problemy z wywiązaniem się przyjętych przez Polskę międzynarodowych zobowiązań ograniczenia emisji, przede wszystkim związków siarki i azotu. Czynnikiem stanowiącym największe ryzyko może być ograniczenie lub przesunięcie w czasie inwestycji przez naszych Klientów, związane ze spowolnieniem gospodarczym i ograniczeniem akcji kredytowej przez banki.

W odpowiedzi na problemy braku nowych mocy, założenia ekologiczne i niewystarczające ilości nośników energii, RAFAKO S.A. w swojej strategii wychodzi naprzeciw Klientom sektora energetycznego, oferując wysokosprawne urządzenia energetyczne oraz instalacje ochrony środowiska.

Istotny wpływ na otoczenie marketingowe RAFAKO S.A. i portfel zamówień Spółki będą wywierały następujące czynniki:

- realizacja celów polityki energetycznej Unii Europejskiej tj. bezpieczeństwo energetyczne, konkurencyjny rynek energii, ograniczenie oddziaływania energetyki na środowisko poprzez: rozwój odnawialnych źródeł energii, ograniczenie emisji, poprawę efektywności energetycznej;
- polityka podatkowa w zakresie paliw i energii,
- dalsza restrukturyzacja i prywatyzacja firm sektora elektroenergetycznego;
- polityka Państwa dotycząca odnawialnych źródeł energii;
- poziom zużycia energii elektrycznej;
- dostępność źródeł finansowania inwestycji.

Czynniki te będą bezpośrednio wpływać na termin i rodzaj decyzji inwestycyjnych naszych Klientów.

Konieczność spełnienia zaostrzających się unijnych norm w zakresie ekologii powinna sprzyjać dalszemu zaangażowaniu Spółki na krajowym rynku instalacji ochrony środowiska, któremu nasza Firma oferuje posiadane technologie w zakresie realizacji kompletnych obiektów instalacji odsiarczania spalin, termicznej utylizacji odpadów komunalnych i przemysłowych oraz spalania biomasy, modernizacji kotłów pod kątem obniżenia emisji tlenków azotu, a także w zakresie urządzeń odpopielających.

W 2009 roku kontynuowane będą działania promujące kotły o parametrach nadkrytycznych, kotły z cyrkulacyjnym złożem fluidalnym, kotły odzyskowe, w tym kotły współpracujące z turbiną gazową, diagnostykę, modernizację i naprawę kotłów i urządzeń przykotłowych oraz elementy kotłów.

3. Prognozy działalności Spółki na rok 2009

Planowane na rok 2009 nakłady inwestycyjne dotyczyć będą zakupu udziałów / akcji wybranych spółek krajowych i zagranicznych o podobnym profilu działalności, których nabycie zwiększy, bądź uzupełni zakres oferty produktowej RAFAKO S.A. oraz zakupu produkcyjnych maszyn i urządzeń, a także oprogramowania, sprzętu komputerowego oraz dalszej modernizacji budynków i budowli. Inwestycje będą finansowane głównie ze środków własnych Spółki, w tym pozyskanych z przeprowadzonej w 2007 roku emisji akcji serii I. Nie przewiduje się zaciągania inwestycyjnych kredytów celowych. Część nakładów inwestycyjnych może zostać zrealizowana z wykorzystaniem leasingu.

Prognozy działalności RAFAKO S.A. na rok 2009, przewidują uzyskanie dodatniego wyniku finansowego netto. Plany te oparte są na przewidywanej realizacji podpisanych kontraktów, które zabezpieczają znaczącą część prognozowanej sprzedaży oraz na zamówieniach, jakie Spółka musi pozyskać w ciągu 2009 roku, aby zrealizować w pełni swoje zamierzenia.

Oświadczenie Zarządu

Zarząd Fabryki Kotłów RAFAKO S.A., oświadcza, że:

- 1) wedle najlepszej wiedzy, sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2008 roku i porównywalne dane finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2007 roku sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości, oraz że odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Spółki oraz jej wynik finansowy, oraz że sprawozdanie z działalności RAFAKO S.A. zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Spółki, w tym opis podstawowych ryzyk i zagrożeń;
- 2) podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania rocznego sprawozdania finansowego został wybrany zgodnie z przepisami prawa, oraz że podmiot ten oraz biegli rewidenci dokonujący tego badania spełniali warunki do wydania bezstronnej i niezależnej opinii o badanym rocznym sprawozdaniu finansowym, zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi.

Podpisy członków Zarządu

31 marca 2009 roku   Wiesław Różacki   Prezes Zarządu   .....

31 marca 2009 roku   Roman Jarosiński   Wiceprezes Zarządu   .....

31 marca 2009 roku   Eugeniusz Myszk   Wiceprezes Zarządu   .....